

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja työllisyyden
näkymät
tammikuu 2024**

Tutkimusyksikkö 7.2.2024

Korkeat korot kurittavat Suomen taloutta

Taantumien taustalla on Euroopan keskuspankin rahapolitiikka

Teollisuudessa työllisyys heikkenee edelleen: työttömyys ja lomautukset kasvussa

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden tilanne vuodenvaihteessa

- Korkeat korot kurittavat Suomen taloutta (dia 4)
- Teollisuustuotannon lasku jäänyt lieväksi (dia 5)
- Talousennusteet kootusti (dia 6)
- Inflaatiossa selkeä käänne (dia 7)

2. Työllisyyden kehitys

- Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 8–11)
- Työttömyyden alueelliset erot (dia 12)
- Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne ja työttömyysaste (diat 13–14)
- Jäsenten osuus kaikista kokoaikaisista lomautuksista (dia 15)

3. Suhdannenäkymät

- Kilpailukyky kunnossa, mutta työmarkkinamyllerrys uhkaa vakautta (diat 16–19)

1. Talouden ja teollisuuden tilanne vuodenvaihteessa 2023-2024

Suomen talous:

Talous taantumassa ja teollisuus suhdanne-kuopassa

Teollisuuden työntekijöiden ansiot nousivat +3,5 % vuodessa

- Suomen talous on taantumassa. Talouden arvioidaan supistuneen vuoden 2023 lopulla (Q3-Q4/2023).
- Teollisuuden näkymät pysyttelevät heikkoina.
- Asuntokaupasta on kuulunut varovaisen hyviä uutisia.
- Rakentamisessa käännteet ovat hitaita ja rakentaminen vähenee tänä vuonna.
- Euroalueen inflaatio on osoittautunut arvioitua sitkeämmäksi. Tästä syystä EKP:n ohjaukorkojen ennakoidaan laskevan vasta kesäkuussa. Keski-Euroopassa palkankorotukset pitävät inflaatiota yllä.
- Suomessa teollisuuden palkkataso nousussa mutta maltillisesti. Q4/2023 teollisuuden työntekijöiden säännöllisen työajan ansiot (STA) nousivat +3,5 % edellisvuodesta (TK 27.1.).
- Geopolitiikka varjostaa teollisuuden kehitystä. Erityisesti Punaisenmeren rauhattomuus häiritsee tuotantoketjuja ja saattaa nostaa teollisuuden tuotantokustannuksia.

Teollisuus:

Tieto teollisuuden suhdanne-tilanteesta ristiriitaista

Lomautusten määrä viestii heikommasta kehityksestä kuin TK:n tuotantoluvut

Marraskuun tunnuslukuja* (TK 10.1.2024):

- Teollisuustuotannon määrä pysyi lokakuun 2023 tasolla. Vuosimuutos: -2 %. Kehitys on odotuksiin nähden hyvä.
- Teollisuuden uusien tilausten arvo (€) pysyi laskussa. Arvo väheni syyskuusta -1 %. Vuodesta 2022 tilausten arvo väheni -19 %.
- Osan tilausten vähenemisen vuosimuutoksesta selittää teollisuuden tuottajahintojen halpeneminen. Vuosimuutos -7 %. (TK 22.12.)
- Teollisuuden tuotantoa laski erityisesti metsäteollisuus. Metalliteollisuudessa tuotanto on Tilastokeskuksen volyyymi-indeksin mukaan kuitenkin yhä huipputasolla.
- Lomautusten suuri määrä viittaa edellä kuvattua heikompaan kehitykseen (ks. diat 13-17). Samoin TK:n Kansantalouden tilinpito, jonka mukaan teollisuuden arvonlisä aleni selkeästi (Q1-Q3/2023).
- EK:n suhdannebarometrin mukaan metalliteollisuuden tuotanto vähenee edelleen lähikuukaudet. Kemian- ja puutuoteteollisuudessa näyttää pahin olevan jo takana. (EK 29.1.)
- Teollisuusliiton suhdannebarometri (Q1/2024) julkaistaan helmikuussa.

Ennusteet:

**Suurin osa
ennustuslaitoksista
on heikentänyt
ennusteitaan**

**Teollisuus-
tuotannon näkymät
kohtuullisen
myönteisiä**

Suomi 2023–2024*	Vuosi 2023e*	Vuosi 2024e*
Kokonaistuotanto (BKT)	-0,5 %	0,0 %
Teollisuustuotanto	-0,4 %	+1,7 %
Vienti	-0,6 %	0,0 %

Talouden ennusteita:

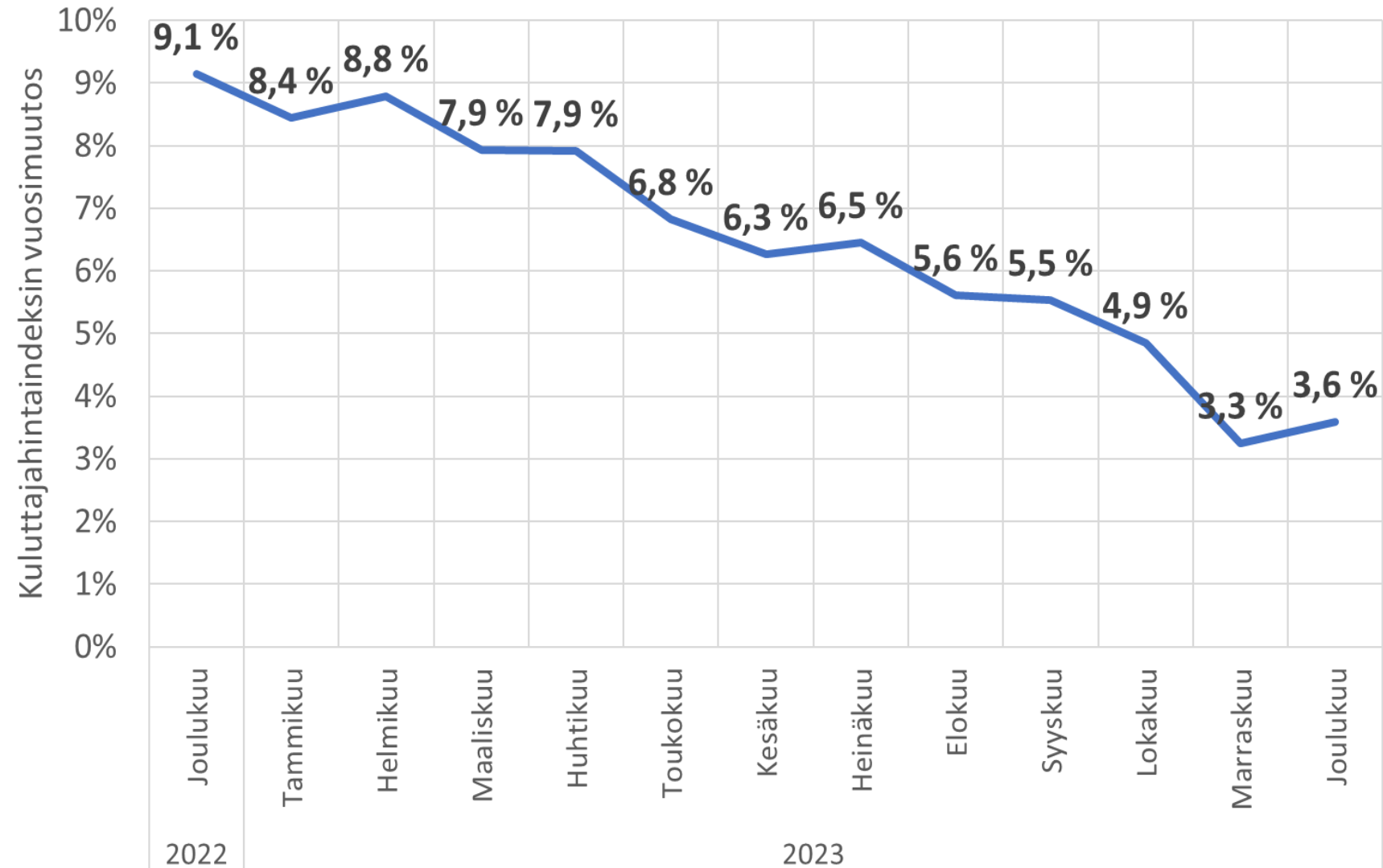
- Tutkimusyksikkö on koostanut yhteenvedon eri ennustelaitosten* tekemien arvioiden perusteella.
- Ennusteet sisältävän tilannekuvan, jonka mukaan Suomen talous on ollut taantumassa loppuvuoden 2023.
- Luultavammin taantuma jatkuu myös alkuvuoden 2024.

* Lähteet: OP, Nordea, Handelsbanken, Suomen Pankki, Valtiovarainministeriö ja Danske Bank. Ennusteet ilmestyneet 5.12.2023–30.1.2024.

**Inflaatio joulukuussa
3,6 % eli
kuluttajahintojen
nousu hidastunut
pysyvämmin**

**Enin osa (2,7 %-
yksikköä) kokonaisu-
inflaatiosta seurausta
asuntolainojen ja
kulutusluottojen
korkojen noususta**

Kuluttajahintaindeksi (2022/12–2023/12), kuukausi

2. Työllisyyden kehitys

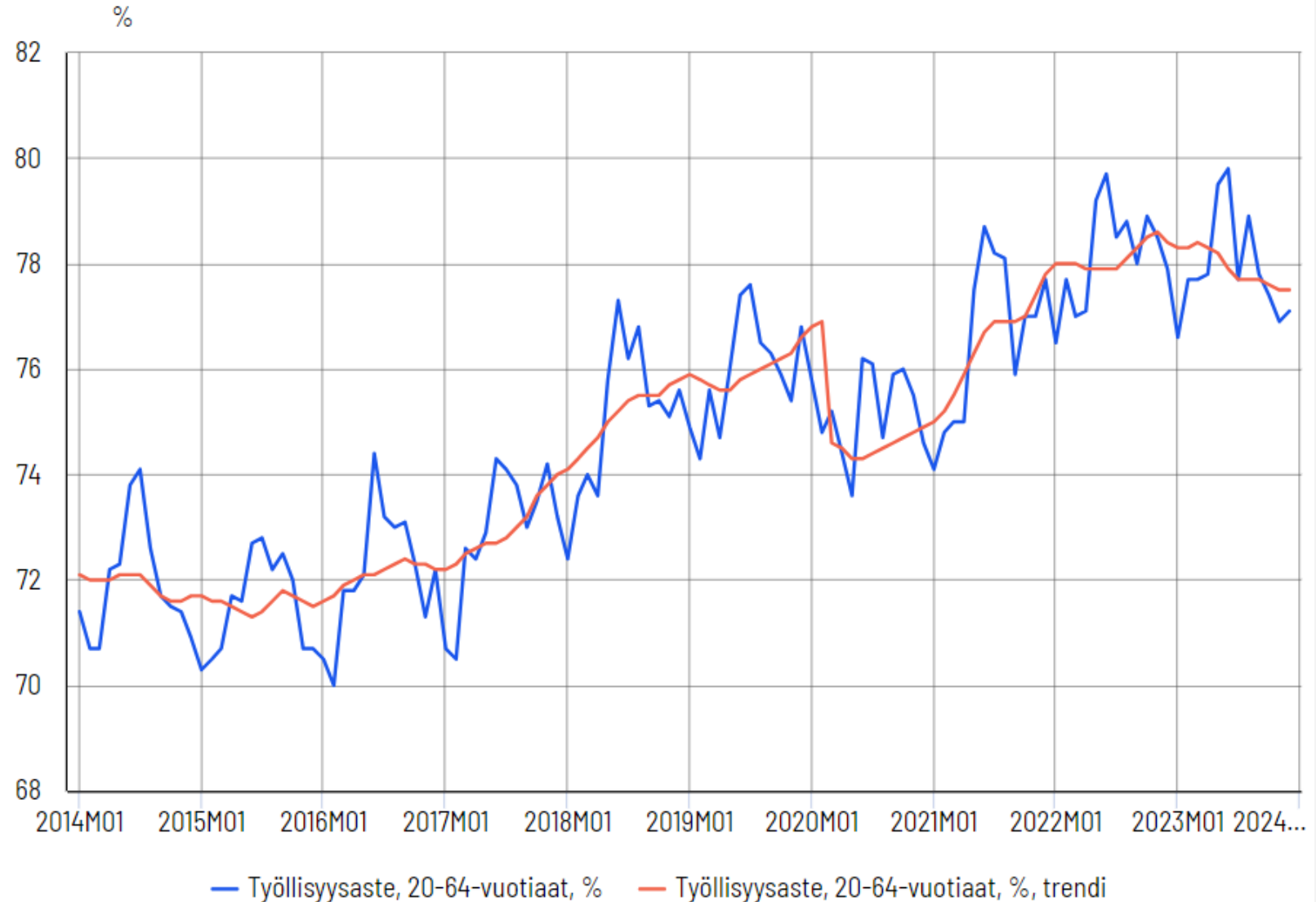

Työllisyysaste jatkaa korkeana, joulukuussa trendiluku 77,5 %

Joulukuussa 2023 työllisiä yhtä paljon ja työttömiä hieman enemmän kuin vuotta aiemmin

15–74-vuotiaiden työttömyysasteen trendiluku oli 7,6 % joulukuussa

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2014/01 - 2023/12, 20-64-vuotiaat

**Joulukuussa 2023
työvoimaosuuden
vuosimuutos +0,1 %-
yksikköä**

**Työllisyysaste laskenut -
0,8 %-yksikköä ja
työttömyysaste
kasvanut +0,4 %-
yksikköä vuoden 2022
joulukuuhun verrattuna**

**TEM: työttömiä 297 600,
vuosimuutos +37 200**

**TEM: Joulukuussa
lomautettuja 49
800, vuosimuutos +20
200**

Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut joulukuussa 2022 ja 2023

	2022/12, %	2023/12, %	Muutos, 2022/12 - 2023/12, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	77,9	77,1	-0,8
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	6,7	7,1	0,4
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	67,7	67,8	0,1

Kokoaikaisesti lomautetut ja pitkäaikaistyöttömät (TEM):

- Kokoaikaisesti lomautettuna 39 600 joulukuun lopussa. Vuosimuutos +16 000. Kuukausimuutos +13 600.
- Yli 1 vuoden yhtämittaisesti työttömänä olleita eli pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa 90 600. Vuosimuutos + 4 400.
- Pitkäaikaistyöttömyys on rakenteellista työttömyyttä: vaikka työpaikkoja olisi avoinna, eivät pitkäaikaistyöttömät työllisty. Kohtaanto-ongelma ja työntekijöiden ikääntymiseen liittyviä kysymyksiä.
- Lokakuussa yli 50-vuotiaita työttömänä yhteensä 104 300. Vuosimuutos +8 400.

TEM: Työllisyystilanne Suomessa joulukuussa 2023

- TEM laskee työttömiksi kaikki työttömät työnhakijat ja kokoaikaisesti lomautetut.
- Kokoaikaisesti lomautettujen määrä kasvanut huomattavasti.
- Joulukuun lopussa työttömiä oli yhteensä 297 648. Vuosimuutos: +14,3 %-yks.
- Kokoaikaisesti lomautettujen määrä 39 580. Vuosimuutos: +67,8 %-yks.
- Avoimien työpaikkojen määrä laskenut. Vuosimuutos: -30,5 %-yks.

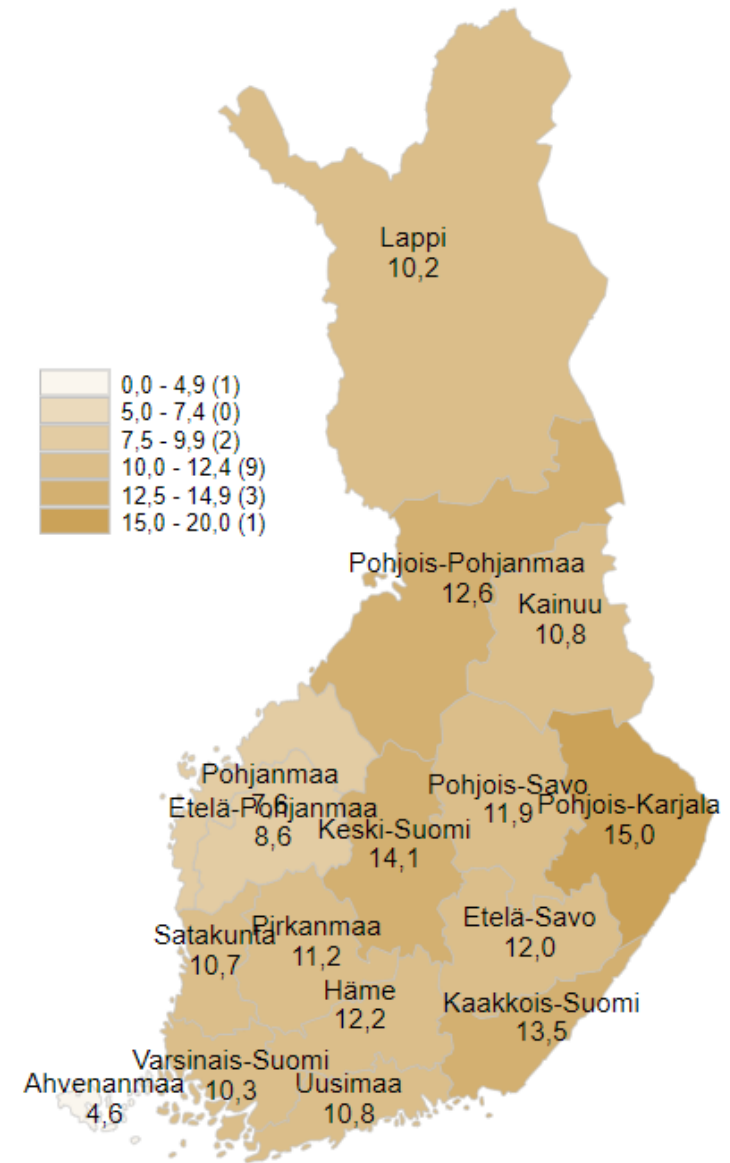
TYÖLLISYYSTILANNE 2023 JOULUKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA JOULUKUUN AIKANA (II) KOKO MAA

I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Joulu-23	Joulu-22	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	297 648	260 444	37 204	14,3
joista kokoaikaisesti lomautetut	39 580	23 582	15 998	67,8
2. Lyhennetyllä työviikolla	10 261	6 053	4 208	69,5
3. Työssä olevat yhteensä	113 607	128 995	-15 388	-11,9
joista kokoaikaisessa työssä	54 085	73 583	-19 498	-26,5
joista osa-aikatyössä	43 268	34 745	8 523	24,5
joista työllistettynä	16 254	20 667	-4 413	-21,4
4. Työvoiman ulkopuolella	88 487	88 183	304	0,3
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	22 577	23 912	-1 335	-5,6
joista koulutuksessa	53 237	49 553	3 684	7,4
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	510 003	483 675	26 328	5,4
B. TYÖVOIMAN KYSYNTÄ				
1. Avoimet työpaikat yhteensä	44 894	64 612	-19 718	-30,5
joista yli kuukauden avoinna olleet	12 407	17 251	-4 844	-28,1
joista yli 2 kuukautta avoinna olleet	7 261	8 601	-1 340	-15,6

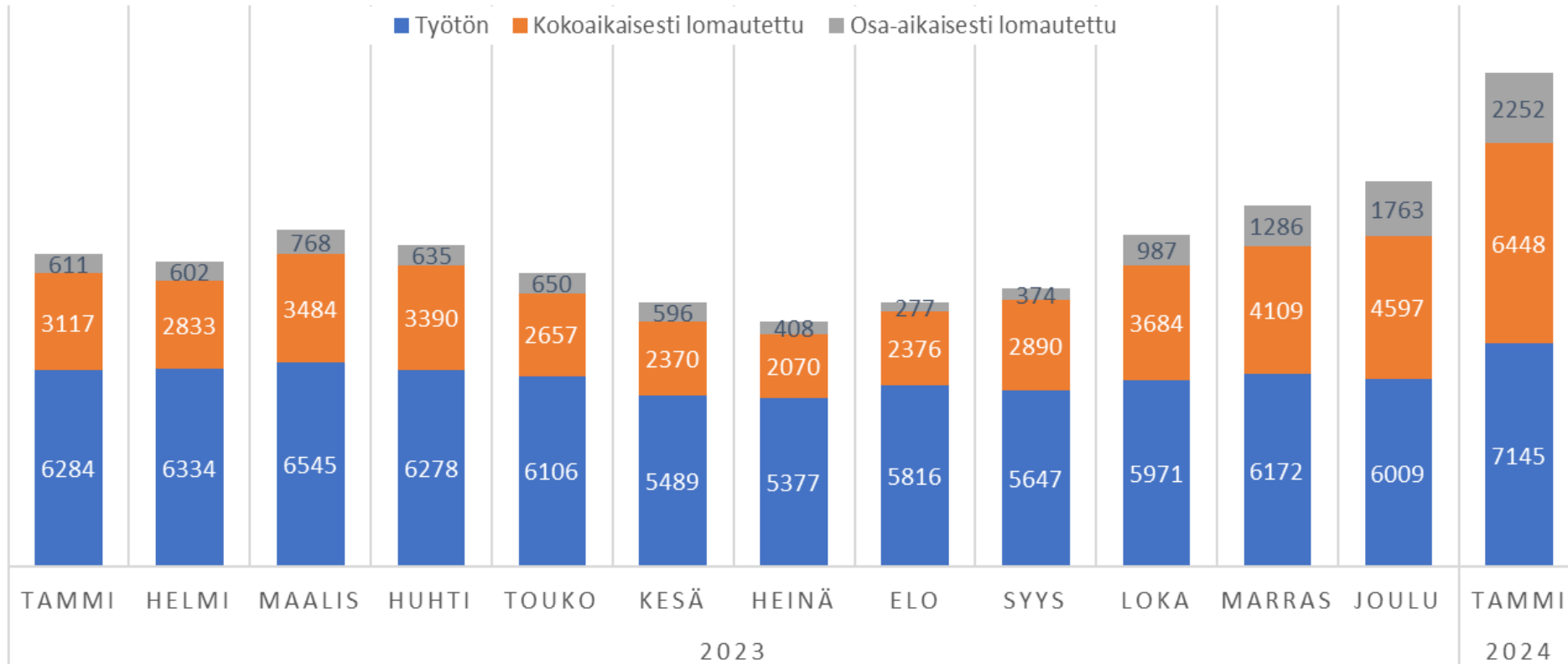
Työttömyyden alueelliset erot

- Joulukuussa 2023 koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 11,2 %. Vuosi-
muutos +1,3 %-yks. Kuukausimuutos: +1,2 %-yks.
- Työttömien osuus työvoimasta on kasvanut
kaikilla alueilla.
- Työttömyys on kasvanut marraskuusta eniten Keski-
Suomessa (+2,1 %-yks.), Kaakkois-Suomessa ja
Kainuussa (+1,9 %-yks.), Pohjois-Karjalassa (+1,8
%-yks.), Pohjois-Pohjanmaalla ja Etelä-Savossa
(+1,5 %-yks.).
- Työttömyys on vuodesta/kuukaudesta toiseen ollut
sitkeintä Pohjois-Karjalassa (15 %), Keski-
Suomessa (14,1 %), Kaakkois-Suomessa (13,5 %).
- Rakennemuutosalueiden pitkäaikaistyöttömyyden
lisäksi alueilla näkyvät vuodenvaihteen irtisanomiset
ja kokoaikaiset lomautukset.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄN KEHITYS, TEO JÄSENET (1/2023–1/2024)

Teollisuusliiton (TEO) jäsenten työllisyys on vuodenvaihteessa heikentynyt edelleen.

Joulukuussa oli työttömiä ja lomautettuja jäseniä yhteensä lähes 12 400, tammikuussa jo yli 15 800.

Tammikuussa TEO jäseniä oli huomattavasti enemmän työttömänä (+1 136) sekä kokoaikaisesti (+1 851) tai osa-aikaisesti lomautettuna (+489) kuin joulukuussa.

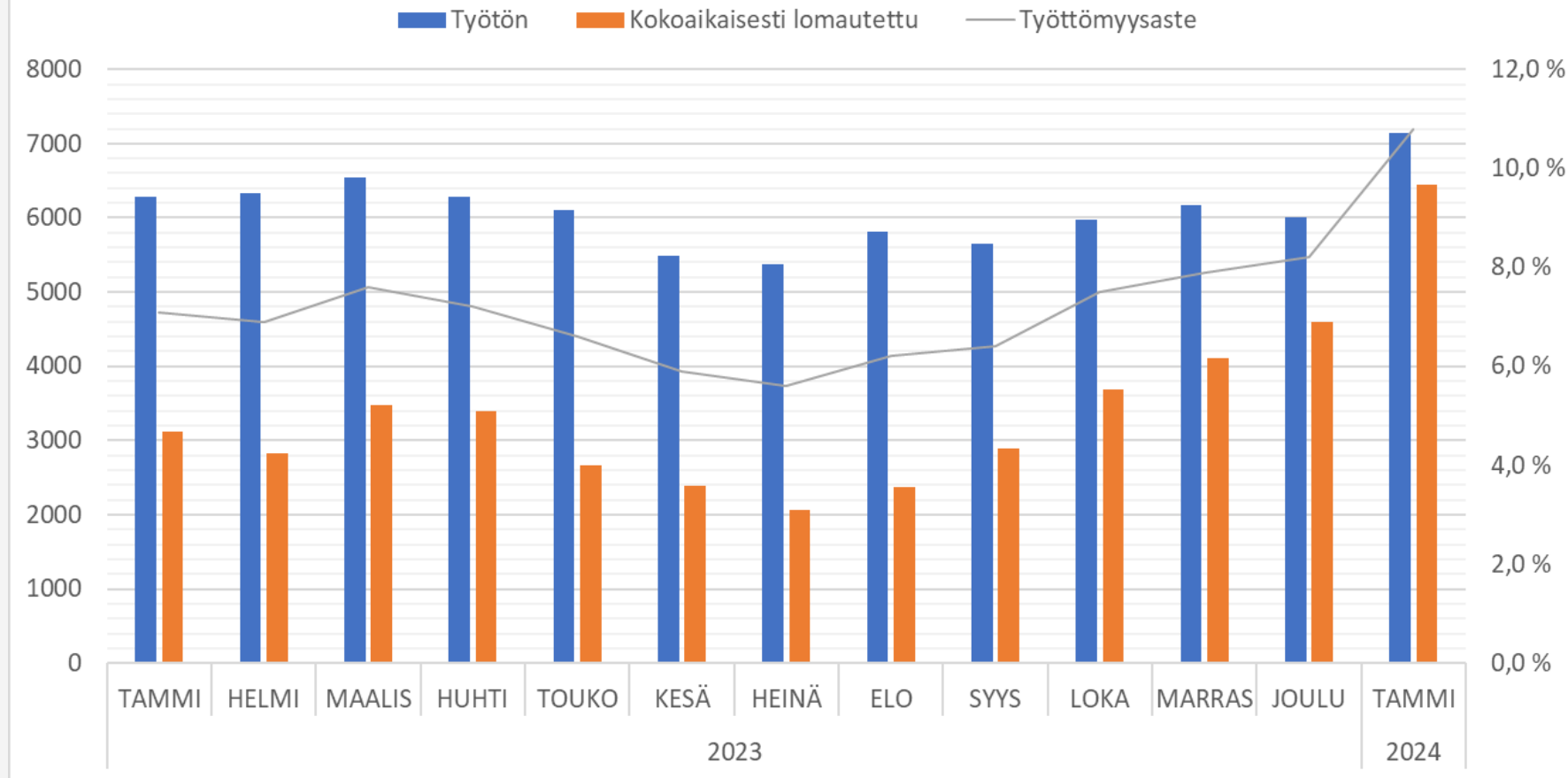
Teollisuusliitto (TEO):

Kokonaan työttömien ja
kokoaikaisesti lomautettujen
yhteenlaskettu määrä oli
joulukuussa 10 606
ja tammikuussa 13 593.

TEO jäsenten työttömyysaste
jatkanut nousuaan. Joulu-
kuussa työttömyysaste oli 8,2 %
ja tammikuussa 10,8 %.
Vuodenvaihteessa
kuukausimuutos: +2,6 %-
yksikköä.

TEO jäsenten työttömyysaste =
kokonaan työttömien ja
kokoaikaisesti lomautettujen
yhteenlaskettu osuus kaikista
työmarkkinoiden käytettävissä
olevista TEO jäsenistä.

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ JA TYÖTTÖMYYSASTE, TEO JÄSENET %

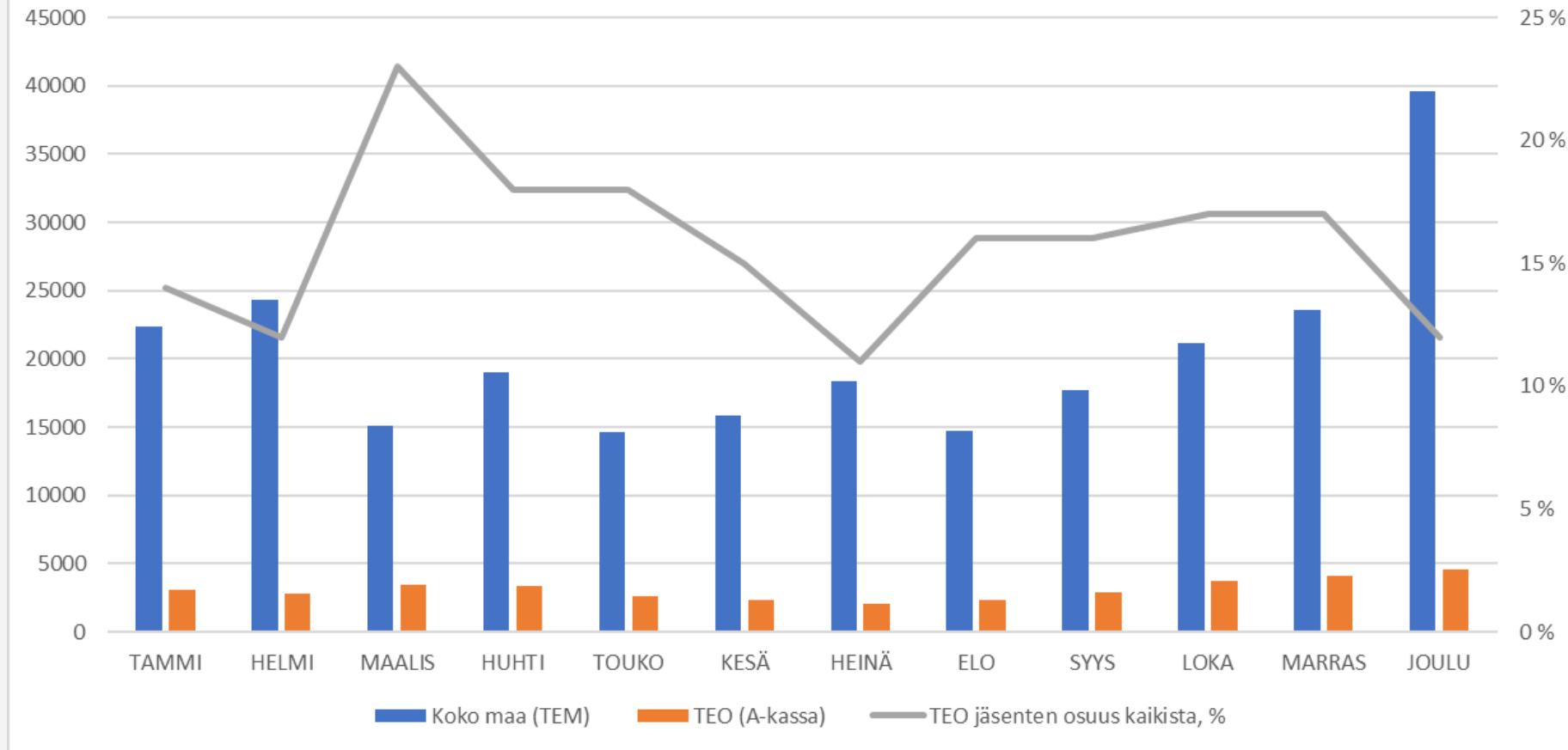

TEM: Joulukuussa 2023
kokoaikaisesti lomautettuja
oli 39 600. Kuukausimuutos
+13 600.

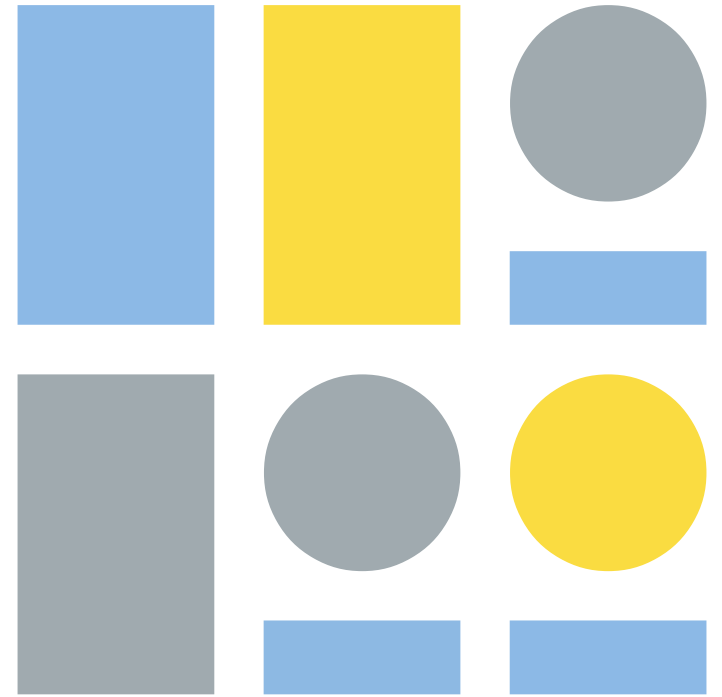
TEO (A-kassa): Liiton jäsenten
kokoaikaiset lomautukset
yleistyivät. Kuukausimuutos
joulukuussa (+488) ja
tammikuussa (+1 851).
Tammikuussa 2024
kokoaikaisesti lomautettuna
yht. 6 448 jäsentä.

Joulukuussa 2023
teollisuusliittolaisten osuus
kaikista Suomessa
kokoaikaisesti lomautetuista oli
12 %. Toisin sanottuna reilu
kymmenesosa kaikista
kokoaikaisesti lomautetuista oli
Teollisuusliiton jäseniä.

KOKOAIKAISESTI LOMAUTETUT (TEM, TEO) JA TEO JÄSENTEN OSUUS KAIKISTA (2023), %

3. Suhdannenäkymät

Työllisyys heikkenee teollisuudessa

Vihreän siirtymän investoinnit viivästyvät

Työmarkkinajärjestelmän romuttaminen vakava uhka kilpailukyville

- Suomen talouskasvu kuuluu EU:n hitaimpiin.
- Teollisuuden tilanne jatkuu vaikeana. Tilauksia ei ole riittävästi, joten lomautukset ja irtisanomiset yleistyvät.
- Syynä maailmankaupan vähentyminen. Korkeat korot viivästyttävät investointeja pidempään. Lisäksi koti- ja vientimarkkinoilla ostovoima on romahtanut.
- Suomessa korkea korkotaso on iskenyt voimakkaasti vihreän siirtymän investointeihin. Investointeja on siirretty mutta ei peruttu.
- Teollisuuden kilpailukyky paranee vuonna 2024. Tämän taustalla on monien kilpailijamaiden nopea palkkakehitys.
- Poliittiset lakot ja ylityökiellot laskevat teollisuuden tuotantoa alkuvuonna jonkin verran. Vaikutukset kuitenkin rajallisia ja väliaikaisia. Näin on ollut aiempienkin työtaisteluiden aikana.
- Työmarkkinoiden myllerrys lisää epävakautta yrityksissä. Tämä heikentää Suomen teollista toimintaympäristöä ja kilpailukykyä.

Työllisyysaste laskussa, samalla kysyntä osaavasta työvoimasta kasvaa

Teollisuusliiton jäsenten työllisyys heikkenee vielä alkuvuonna 2024

Hallitusohjelman kirjaukset ja leikkaukset eivät juurikaan työllistä

- Maailmankaupan piristyminen nostaa vientiä kesästä alkaen. Samalla parantunut ostovoima kannattelee yksityistä kulutusta ja palveluyrityksiä.
- Työllisyysaste laskee hieman. Yleinen työllisyystilanne on heikentynyt vuodenvaihteessa 2023–2024 selvästi. Tilanne heikkenee vielä alkuvuoden aikana.
- Hallitusohjelman kirjaukset eivät paranna työllisyyttä, mitään tosiasiallisia työllisyystoimia ei ole esitetty. Ansio- ja perusturvan leikkaukset eivät edesauta työllistymistä. Porrastukset ja heikennykset kurjistavat työttömien ja lomautettujen tilannetta.
- Tutkimusyksikkö arvioi, että samanaikainen osaajatarve ja työttömyys eivät ratkea helposti. Kohtaanto-ongelma on merkittävä: avoimet työpaikat ja osaavat työntekijät eivät näytä olevan samalla alueella.
- Työttömien ja lomautettujen määrät kasvussa metalliteollisuuden ja metsäteollisuuden aloilla.
- Rakennusalan kriisi jatkuu ja vetää mukanaan muita teollisuudenaloja. Hallitus ei ole ryhtynyt asiassa toimiin.

**Teollisuus
liitto**